

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Promptvarii exequialis pars ...**

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive  
scripturae dicta varia ...

**Bidembach, Felix**

**Francofurti, 1625**

Thema XCVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

pondus atque æstum dici, seu temporis huius & vt libenter famem ac sitim toleremus: sicq; Christum agnum nostrum imitemur, de quo Esa. 53. v. 7. Nam abunde compensabuntur nobis omnia in altera vita, Psal. 36. v. 9. Filii hominum inebriabuntur ab vbertate dom<sup>o</sup> tuæ & torrente voluptatis eos potabis, quoniam apud te est fons vitæ, &c.

Simile. Viator seu tabellarius principis alicuius, qui in itinere æstum rulit, vt siti & fame fere contabuerit, quando venit in arcem, & affatim illi cibus ac potus apponitur tum non amplius pœnitet illum exantlatorum laborum; quanto minus pœnitebit nos in valle lachrymarum sustinuisse aliquid mali, fame ac siti laborasse, qui in regno gloriæ accubituri sumus cum Abrahamo, Isaaco & Iacobo perfruituri cœlestibus epulis, Luc. 21.

F I N I S.

## THEMA XCVII.

Apo. 14. v. 13.

*Beati mortui qui in Domino moriuntur amodo: Etiam dicit spiritus vt requiescant à laboribus suis, opera enim illorum sequuntur illos.*

## D I S P O S I T I O.

Meliorem esse diem mortis die natiuitatis Salomon sapientiæ nomine clarus scriptum reliquit, Eccl. 7. v. 2.

Id licet videatur absurdum esse, quia maius gaudium nato homine Joan. 16. v. 21. suboriri solet, quam mortuo & sublato eodem: attamen in rei veritate, dies mortis longe præferendus est diei natiuitatis: Quia per natiuitatem in vallem lachrymarum venimus, vbi luctus semper luctum ac dolorem excipit. Contra vero Joannes testis est, quod per mortem pii (de quorum obitu hic sermo est) promoueantur ad longe feliciorum statum, quam qui sicut in hac vita.

Itaque cum magnus ille Joannes, imo Angelus Dei,

Zz 4

non

non solam simpliciter, sed & interposito iuramento affirmet, quid de piorum morte sentiendum sit, illius verba fide digna ad stateram sacrosanctæ scripturæ appendamus & sensum eorum exponamus.

Tria autem potissimum ponderanda erunt in hac sententiola.

1. Quomodo de mortuis Johannes pronunciet, quod sint beati.
2. Hic vere inuestigandum, de quibus mortuis hoc pronunciet idem.
3. Vtrum huic promissioni fides adhiberi possit.

*I. Pars.*

De mortuis hic pronunciat Joannes, quod sint beati: Et qualis illa sit beatitudo mortuorum, per requiem à labore explicatur. Quis labor ille sit nemini obscurum esse potest.

Psal. 90. v. 10. quod pretiosum est, labor & dolor est.

In labore & dolore nascimur.

In labore & dolore educamur.

In labore & dolore paramus victum.

In labore & dolore facimus officium, magistratus, cōtionatores, patres familias. Breuiter Genes. 47. Dies pauci & mali, inquit Jacob. Hinc dicitur Psal. 84. per vallem lachrymarum ambulare. Respectu huius infelicitatis magna beatitudo est requies à labore hoc: de quo Apocalypsis hic loquitur.

Postquam enim vita hac laboriosa functi sumus & multas molestias deuorauimus, rude donamur & requiescimus. Corpus quidem in cubili sepulchri quod dormitorium nostrum est, Esai. 56. in sine. Anima vero quæ tela ignita Satanæ sensit, & corpore ceu onere grauata fuit, liberatur hoc onere & labore. Animæ enim nullum tormentum pariuntur, sed potius veniunt in requiem & refrigerium. Psalm. 66. Postquam transiere per ignem & aquam tribulationis, Sap. 3. v. 1. In manu Dei.

Locvs,

Videmus  
qualis stat  
tam? Non  
longiorem  
ad æternum  
mus curru  
lam incedi  
bus recipi  
non opere  
1. Cor. 11. v  
gloria. Rom  
piemus Joh  
mus, Esa. 6  
fame inuit  
rum, abut  
ius vitæ,  
Conso  
turno mo  
sustinere  
solationem  
amplius d  
sed pū sine

Quibus  
udo: his q  
In Domi  
pro Domi  
nostram est  
qui ipius  
se dilection  
cimur, in o  
spectabile

## L O C V S.

Videmus quam bene agatur cum defunctis. Et quis seu qualis status sit post hanc laboriosam & irrequietam vitam? Non existendum quod ex inquietudine breui in longiorem perueniamus: non quod ex labore temporali ad æternum & infinitum ducamus. Non quod hic trahamus currum, illic plastrum. Non quod ex Charybde in Scyllam incidamus. Sed sciendum quod pro exanilatis laboribus recipiamus præmia nobis promissa, & in hac vita, fide non opere percepta. Hic salui sumus, sed illic res, Rom. 8. 1. Cor. 13. v. 12. Joh. 3. v. 2. Afflictiones recompenfabuntur gloria. Rom. 82. Cor. 5. Pro tristitia & luctu gaudium recipimus Joh. 16. Pro lachrimis & planctu iubilata cæcæmus, Esa. 6. Pro siti habebimus fluxum aquæ viuæ. Pro fame inuitabimur ad nuptias agni. Pro defectu terræ eorum, abundantiam cælestium bonorum. Pro tenebris huius vitæ, lucem sempiternam, Sole longe splendidiorem.

Consolatio est pro illis qui constiterunt cum diuturno morbo, vel à mundo, carne, Diabolo afflictionem sustinuerunt & *παρηγορησιν* illorum expectati sunt. Hi consolationem habeant, quod in restitutione omnium nulla amplius *αταξία* futura sit, vt malis bene & bonis male sit: sed pii sine ingressuri in requiem sempiternam.

## II. Pars.

Quibus vero mortuis promissa est fœlicitas seu beatus tudo: his qui in DOMINO mortui sunt.

In Domino autem mori, hoc est, 1. Christum in hac vita pro Domino vitæ, & mortis agnouisse, & ipsius mortem, nostram esse vitam, ipsius resurrectionem, nostram esse, quia ipsius capitis membra sumus. 2. Fidem hanc exeruisse dilectione proximi, ex qua veri discipuli Christi agnoscimur, in officiis vocationis sedulè fuisse. 3. Ac in paciëntia expectasse terminum à DOMINO præscriptum, sicque in

Domino exhalasse animam, & spiritum tradidisse Deo qui ante dederat.

Hæc sunt illa opera, quæ sequuntur mortuos in Domino: id est, quamvis bona credentium opera mundus ingratus nec agnoscat, multo minus remuneretur: tamen præmia liberalissima in cælis propter Christum ipsos manent, quæ accepturi sunt, ex manu Dei, videlicet coronam immarcescibilem gloriæ, 1. Pet. 4. v. 4. Sunt enim hæc opera fidei testimonia.

## L O C V S.

Discimus non omnium mortuorum eandem esse sortem. Qui enim vixerunt tanquam pecora campi, Deum neq; cognouerunt, neq; glorificauerunt, ii nequaquam participes sunt beatitudinis, neq; pro beatis sed damnatis habendi. Quia in impietate & impatientia perseuerarunt ad finem vsque vitæ, sicque non in Domino mortui sunt. Quorsum namque arbor cadet, siue ad meridiem, siue ad septentrionem, ibi iacebit, Eccles. 11. Qualia quicque serit, talia & metet, Galat. 6. v. 7. Qui bene egerunt i-bunt in vitam æternam; qui vero male, in ignem æternum. Joan. 5. v. 29.

## V S V S.

Opera igitur danda est sedula nobis, vt Domino viuamus, vt & Domino mori possimus. Rom. 14. v. 8. *Dann es hust, wol gelebt, wol gestorben.* Qui Domino viuit, Domino moritur.

Opera vocationis sedulo perficiamus, fidem & conscientiam bonam retineamus, 1. Tim. 1. v. 19. Sim<sup>9</sup> in officio nostro serui fideles. Matr. 25. ver. 23. facientes voluntatem Domini, Luc. 12. v. 48. Sicut enim in Domino mortuis bene erit, sic vicissim male his, qui non in Domino mortui sunt, id est, qui impenitentes manserunt non conuersi ad Dominum, non piis precibus animam commendauerunt.

III. Pars.

## III. Pars.

Num vero etiam certo expectanda imo accipienda beatitudo iis, qui in Domino mortui sunt? ita certissime. Nam diploma adest, & vox de cælo hoc affirmat. Imo tota diuina maiestas Joanni mandat, scribe. Vult vt hæc consignata literis cedant ad consolationem piis.

Ex abundantanti etiam sigillo confirmatum est Diploma diuinum, videlicet iuramento hoc diuino, quod est, Etia, vel Amen. *Ja/ vnd es soll Ja bleiben.* Sufficere quidem deberet quod Apostolus Joannes hæc scripsisset ex Angelo audita, sed ò nos terque beatos, quorum gratia diuina Maiestas iurat. Nequaquam igitur habemus causam dubitandi de veritate illius promissæ beatitudinis & requiei venturæ.

## L O C V S.

Habent hic omnes Christiani certum *antidotum* contra metum mortis & insecutum iudicij extremi. Nam natura hominis & piissimi horret mortem, (imo & Christus ipse in Oliuero) quia per peccatum à Diabolo est introducta. Sap. 2. ver. 24. Ideoque carni & sanguini mors & omnium terribilium terribilissimum.

At hinc habemus signum certissimum *φιλανθρωπίας* Dei, qui nobis prouidit de æterna vita, antequam nati sumus, & antequam mortem gustauimus: scilicet ne in ipsa morte despondeamus animam, vel saltem dubitemus de statu futuro.

## V S V S.

Hoc igitur diuinum medicamentum ex pharmacopœiæ cœlesti transmissum firmissima fide recipiamus, & tū in vitam in agone eo utamur, tanquam præsentissimo & probatissimo antidoto. Nam sicut aliæ promissiones Dei nos non fallunt nec decipiunt ( siquidem omnes in Christo sunt etiã atq; Amen. 2. Cor. 1.) ita nec hæc decipere potest,

potest, quam Ioannes excipit calamo, & in monumentum perpetuum inseruit scripto suo Apocalyplico.

*Questio.*

Sub finem etiam moueri *Questio* potest, quando mortui in Domino veniant ad beatitudinem seu requiem à laboribus? Ad hanc respondet vox spiritus, *Απαξι*. A modo id est, absque ulla mora, vel temporis interuallo anima pie defuncti recipitur à Deo, iuxta id, spiritus redit ad Deum, qui dedit eum, *Ecc 12. v. 7.* Ideoq; Christus ad conuersum latronem dicit, hodie mecum eris in Paradiso, *Luc. 23.* Lazarus statim in sinum Abraham deportatur, *Luc. 16.*

Extinguitur igitur hac uocula error seu figmentum Pa-pistatam de purgatorio. 2. Eorum qui statuunt animas di-uertere apud S. Michaelem Archangelum: vel vagari in terris post mortem. 3. Tandem & eorum qui statuunt animam corpore solutam dormire, vsque ad iudicium extremum. Contrarium patet exemplis supra allegatis, *Lazarus* & latronis, *Mosis* item qui mortuus est, sed cum *Elia* apparuit in monte. *Matt. 17.*

F I N I S.

T H E M A X C V I I I.

Apocal. 20. v. ad 15.

Et vidi thronum magnum candidum, & sedentem super eum, à cuius conspectu fugit terra & calum & locus non est inuentus eis. Et vidi mortuos magnos & pusillos stantes in conspectu Dei & libri aperti sunt. Et liber alius apertus est, qui est vita & iudicati sunt mortui ex his quæ scripta extant in libris secundum opera ipsorum. Et dedit mare mortuos qui in eo erant. Et mors & infernus dederunt eos qui in ipsis erant mortuos, & iudicatum est de singulis iuxta opera ipsorum.

DISPO.